

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-859
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.2/13/2021.

A tanács tagjai: Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Hellné Dr. Varga Anita felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő: Budapesti Közlekedési Zrt.
(Budapest, Akácfa u. 15.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Magyar Diána egyéni ügyvéd
(Budapest, Sas u. 1. II. em. 1.)

A beszerzés tárgya, értéke: Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése (TB-274/18), 499.100.000.-Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt 5.000.000.-Ft, azaz ötmillió forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell

elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti nyílt eljárást indított a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában. A közbeszerzési eljárást megindító felhívás feladására 2019. január 2. napján került sor, amely az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019/S 004-005666. számon 2019. január 7. napján jelent meg. Az eljárás jogalapjaként a 2014/25/EU irányelvet jelölte meg.

2. A közbeszerzési eljárás hivatkozási száma az EKR rendszerben: EKR001060652018.

3. A felhívás fontosabb rendelkezései:

II.1.2) Fő CPV-kód 34144000 Különleges célú gépjárművek.

II.1.6) A beszerzés nem áll részekből.

II.2.3) A teljesítés fő helyszíne: Budapest.

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése: Adásvételi szerződés keretében multifunkciós villamos vasúti tehergépjárművek beszerzése munkaeszközökkel. Teljes mennyiség a műszaki leírásnak megfelelő 3 darab tehergépjármű az alábbiak szerint: 1. Darus kosaras tehergépjármű – 1 darab 2. Villamos mentő tehergépjármű – 1 darab 3. Villamos pályatakarító tehergépjármű – 1 darab Valamennyi járművet menetkész állapotban, forgalomba és üzembe helyezetten kell átadni a szükséges berendezésekkel, jelzésekkel és okmányokkal ellátva. A járműveknek a 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek meg kell felelniük. A részletes műszaki követelményeket, valamint az azonnali forgalomba és üzembe állíthatóság követelményeit a közbeszerzési dokumentumok részét képező műszaki leírás tartalmazza. Az ajánlattevőnek a műszaki leírásban meghatározottak szerint a szakmai ajánlat részeként be kell nyújtania a megajánlott járművek bemutatását, műszaki leírását úgy, hogy abból az előírásoknak való megfelelés egyértelműen megállapítható legyen. Ajánlattevőnek kifejezetten nyilatkoznia kell, hogy:

- a megajánlott járművek - a megadott szállítási határidőre - menetkészben, forgalomba és üzembe helyezett állapotban kerülnek leszállításra,
- tudomásul veszi, hogy ajánlatkérő a megrendeléseket kizárólag e-mailen küldi, melynek érdekében: - nyertessége esetén biztosítja, hogy a megrendeléseket egyetlen e-mail címen fogadja,
- tudomásul veszi, hogy amennyiben ajánlatkérő - legalább az elektronikus levelezési rendszer által küldött kézbesítési visszaigazolással - a megrendelés megadott e-mail-címre történő elektronikus megküldését igazolni tudja, a megrendelés kézbesítettnek tekintendő,
- az ajánlatkérő honlapján (www.bkv.hu/adatvedelmi_tajekoztatas_beszerzesek) található személyes adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatóban foglaltakat megismerte és azt a szerződés megkötése és teljesítése során eljáró munkavállalóival, illetve az érdek- és tevékenységi körében azzal kapcsolatban eljáró egyéb személyekkel is ismertette, valamint

arról, hogy az Ajánlatkérőnek nyújtott szolgáltatások kapcsán adatfeldolgozónak minősül-e.

A részleteket a további közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák.

II.2.5) Értékelési szempontok

Minőségi kritérium - Többlet jótállás - Súlyszám: 10

Ár - Súlyszám: 90

II.2.7) A szerződés, időtartama: 18 hónap. A szerződés nem hosszabbítható meg.

II.2.10) Elfogadható változatok: nem.

II.2.13) A beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

A II.2.14) További információk pontja tartalmazta az értékelési pontszámokat.

A III. pontban az ajánlatkérő rögzítette a kizáró okokat, az alkalmassági feltételeket, a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket, a fő finanszírozási és fizetési feltételeket.

A IV.2.2) pont szerint az ajánlatok benyújtásának határideje 2019. február 6. 10:00 óra.

IV.2.6) Az ajánlati kööttség minimális időtartama. Az időtartam hónapban: 1 (az ajánlattételi határidő lejártától számítva).

VI.3) További információk:

3) Az ajánlatkérő jelezte, hogy a megkötésre kerülő szerződés mindkét fél részéről, 90 napos felmondási idővel, indokolás nélkül megszüntethető a szerződéstervezetben foglaltak szerint.

12) Ajánlatkérő a Kbt. 79. §-a alapján az ajánlattevőknek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést egyidejűleg minden ajánlattevő részére EKR-en keresztül küldi meg.

16) Jelen felhívás IV.2.6) pontjában feltüntetett 1 hónap alatt 30 naptári nap értendő.

4. A közbeszerzési dokumentumok részét képező Útmutató szerint:

„A. Általános információk

1.6. Ajánlatkérő a Kbt. 79. §-a alapján az ajánlattevőket az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről úgy tájékoztatja, hogy az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést egyidejűleg minden Ajánlattevő részére az EKR-en keresztül megküldi.

1.7. Az ajánlatkérő a Kbt. 131. § (4) bekezdése alapján csak az eljárás nyertesével, vagy - az eljárás nyertesének visszalépése esetén - az ajánlatok értékelése során a következő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített ajánlattevővel - ha őt az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezésben megjelölte - köti meg a szerződést.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a nyertes ajánlattevő akkor mentesül szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kööttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezést megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a

szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye. Amennyiben a nyertes ajánlattevő a jelen pontban meghatározottak fenn állását nem tudja bizonyítani, az ajánlatkérő a szerződés megkötésétől történő visszalépést jogellenes károkozásnak tekinti és a Ptk.-ban meghatározottak szerint a nyertes ajánlattevő köteles az ajánlatkérő - a szerződés megkötésétől történő visszalépésből eredő - teljes kárát megtéríteni.

1.8. Mindennemű, az ajánlatkérő és az ajánlattevők közötti kommunikáció kizárólag az EKR rendszerben bonyolítható, az erre létrehozott „Kommunikáció” felületen. Az eljárás során, ajánlatkérő által létrehozásra kerülő és ajánlattevők felé irányuló dokumentumokkal (pl.: hiánypótlási felhívás) kapcsolatban, az EKR rendszer kizárólag a regisztrált elérhetőség(ek)re fogja küldeni az értesítést.”

A szerződéstervezet releváns részei:

„3.1. A jelen Szerződés hatálya alatt Vevő az alábbiakban meghatározott mennyiségű Járműveket szerzi be. Az egyes Járművek megrendelése a Vevő alábbiakban meghatározott képviselői által e-mailen elküldött, írásos formában történő eseti megrendeléseinek (a továbbiakban: Megrendelés) útján történik.

1. Darus kosaras tehergépjármű - 1 darab
2. Villamos mentő tehergépjármű - 1 darab
3. Villamos pályatakarító tehergépjármű – 1 darab

Az egyes Megrendelésekben Vevő köteles megjelölni az Eladó részére az adott Megrendelés teljesítésének határidejét, a teljesítési helyet, továbbá az egyéb, az adott Megrendelés teljesítésére vonatkozó feltételeket. Eladó az egyes Megrendelés teljesítést befolyásoló részére, azaz a Megrendelés tárgyára, mennyiségére, teljesítési határidőre vonatkozóan a kézhezvételtől számított 3 munkanapon belül észrevételt tehet. Vevő jogosult – az Eladó esetleges észrevételeire is tekintettel – a Megrendelést annak kiadását követő 5. munkanapig módosítani, illetve visszavonni. Módosítás esetén Eladó a módosított Megrendelésben foglaltak szerint köteles teljesíteni, a módosított Megrendelés újbóli módosítására nincs lehetőség. Amennyiben Vevő a Megrendelést 5 munkanapon belül nem módosítja vagy törli, Eladó köteles az eredeti Megrendelésben és a jelen Szerződésben foglaltak szerint teljesíteni.

3.3. Eladó kötelezettséget vállal a Megrendelések szerinti Szállításra.”

„4.1. A Felek megállapodása alapján a jelen Szerződés szerinti mennyiségű Járművek ellenértékéért a Vevő az 1. számú mellékletben meghatározott általános forgalmi adó nélkül számított szállítási egységáruk (a továbbiakban: Egységáruk) alapján kalkulált összesen- Ft, azaz forint vételár (a továbbiakban: Vételár) plusz általános forgalmi adó összeg megfizetésére köteles Eladó részére. A jelen pontban meghatározott Vételár a jelen Szerződés 7. pontjában meghatározottak szerint a Járművek bekerülési költségét, a forgalomba helyezés költségét, az oktatás, képzés költségét, a megkülönböztető jelzések engedélyeztetését, valamint Vevő budapesti telephelyére történő szállítás költségeit is tartalmazza.

Felek a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 131. § (2) bekezdésére figyelemmel rögzítik, hogy Eladó ajánlata – az áron kívül – a következő értékelés alá eső ajánlati elemeket tartalmazta:

Vállalt többlet jótállás

4.2. A Vételár a jelen Szerződés időtartama alatt semmilyen körülmények között nem növelhető.

4.3. A jelen Szerződés aláírásától számítottan bármelyik fél kezdeményezheti az Egységáruk csökkentését, ideértve a közvetlenül jogszabályi rendelkezésből eredő

árcsökkentést (a továbbiakban: Árcsökkentés). Felek az Árcsökkentésről közösen egyeztetnek, annak elfogadásáról közösen döntenek. Az Árcsökkentés jóváhagyását megelőzően leadott Megrendelésekre az Árcsökkentés nem vonatkozik. Felek az Árcsökkentés eredményét írásban rögzítik.

4.4. A Vételár magában foglalja a jelen Szerződésben meghatározott Szállítás szerződésszerű teljesítéséhez szükséges valamennyi munka-, anyag-, beszerzési-, és egyéb költséget – ideértve a fuvarozás, tárolás, csomagolás, rakodás, hatósági engedélyek, jogdíjak költségeit és a termékdíjat is –, valamint a különféle vámköltséget, hatósági díjakat és adókat.

4.5. A jelen Szerződés 1. számú mellékletében rögzített megállapodott Vételár átvételi helynél történő teljesítéssel értendőek.”

„5.1. Eladó a jelen Szerződés mindkét Fél általi aláírását követően - jelen Szerződés 3.1. és 3.2. pontjában írtakra figyelemmel is - kiadott Megrendelés Eladó általi kézhezvétele dátumától számított 18 hónapon belül köteles a Járműveket a Vevő 7.1. pontban meghatározott áruátvételi helyére leszállítani forgalom képes és üzemképes állapotban, menetkészben, forgalomba helyezéssel.

5.2. Az előszállítás- és részszállítás csak a Vevő előzetes írásbeli engedélyével lehetséges.

6.1. A Szállítás az Eladó költségére és felelősségére történik, e jogcímen külön számlát a Vevő nem fogad el. A Szállítást megelőzően az Eladó köteles megadni a fuvarozást végző jármű forgalmi rendszámát, valamint a járművezető nevét, hogy Vevő a 7.1. pontban meghatározott áruátvételi helyére történő beléptetésről gondoskodni tudjon.

8.1. A jelen Szerződés a mindkét Fél általi aláírással jön létre és ezzel egyidejűleg lép hatályba és a Szerződés szabályszerű teljesítésével szűnik meg.”

A 8.2-8.4. pont a szerződés megszüntetésére vonatkozó feltételeket tartalmazta.

„8.5. Fentiekén túl a Szerződés megszűnésére irányadó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:231. §-ában foglalt általános elállási jog is. Vevő az elállásra ebben az esetben a teljesítés megkezdése előtt jogosult.

8.6. Jelen Szerződést a Felek jogosultak – az adott Járműre vonatkozóan, a Megrendelés kiadását megelőzően, 90 napos felmondási idő betartásával – rendes felmondás útján megszüntetni.

Eladó tudomásul veszi, hogy Vevő kizárja a felelősségét a rendes felmondása folytán felmerülő valamennyi kár vagy vagyoni hátrány tekintetében.

8.7. Felek megállapodnak abban, hogy a jelen Szerződés bármely okból történő megszűnése esetén a Felek a jelen Szerződés megszűnésével kapcsolatban is kötelesek együttműködni. Erre tekintettel a jelen Szerződés megszűnésétől számított 1 (egy) héten belül az Eladó köteles a Vevő részére átadni minden, a jelen Szerződés teljesítéséhez a Vevő vagy harmadik személy által esetlegesen átadott, rendelkezésre bocsátott dokumentációt és egyéb adatot, anyagot, dolgot, stb.

8.8. Felek megállapodnak abban is, hogy a jelen Szerződés időbeli hatályán esetlegesen túlnyúló Megrendeléseket Eladó köteles a jelen Szerződésben és a vonatkozó Megrendelésben foglaltaknak megfelelően, - az adott Megrendelésre vonatkozó Vételáron felül - külön költségtérítés nélkül teljesíteni.”

5. 2019. január 31-én az ajánlatkérő kiegészítő tájékoztatást nyújtott.

6. Az ajánlattételi határidőre 1 darab ajánlat érkezett. Az ajánlatkérő a bontáson azt a tájékoztatást adta, hogy a jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg nettó 499.100.000.-Ft.

Az ajánlattevő neve: Unikomtech Gép Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., ajánlata:

Többlet jótállás (hónap) (0-12 hónap): 0.

Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/3 db): 560.418.045.-Ft.

7. Az ajánlatkérő hiánypótlási felhívásokat és felvilágosítás kéréseket követően 2019. február 25-én felhívta az ajánlattevőt a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerint az igazolások benyújtására, amelyet az ajánlattevő 2019. február 28-án teljesített.

8. Az ajánlatkérő 2019. március 6-án „Ajánlati kötöttség fenntartására való felkérés”-t küldött az ajánlattevőnek, a következők szerint:

„Tájékoztatom, hogy az „Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése” (BKV Zrt. TB-274/18) tárgyú közbeszerzés eljárásban az ajánlatuk értékelése a tervezettnél hosszabb időt vesz igénybe, így az elbírálására az ajánlati felhívásban meghatározott ajánlati kötöttség lejártáig nem kerül sor.”

A Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján felkérte az ajánlattevőt, hogy az ajánlatát 30 napig, azaz 2019. április 8-ig tartsa fenn. Nyilatkozatát a mellékletben szereplő dokumentum kitöltésével és cégszerű aláírásával teljesítheti.

Kérte, hogy cégszerűen aláírt nyilatkozatát 2019. március 8-ig küldje meg. Tájékoztatót adott, hogy az ajánlatkérő minden olyan egyéb, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is elfogad, melyből egyértelműen megállapítható, hogy az ajánlattevő az ajánlatát fenntartja.

Felhívta az ajánlattevő figyelmét a Kbt. 70. § (2) bekezdésére, mely szerint, amennyiben az ajánlattevő az ajánlatkérő által fentiekben megadott határidőig nem nyilatkozik, az ajánlatkérő úgy tekinti, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja.

Ajánlatkérő az eljárás eredményéről az ajánlattevőt az ajánlat elbírálásáról szóló összegezés megküldésével tájékoztatja.

9. Az EKR rendszerben a fentieket követő irat szerint az ajánlatkérő 2020. július 8-án ismételten az „Ajánlati kötöttség fenntartására való felkérés”-t küldött az ajánlattevőnek, amely szerint:

„Tájékoztatom, hogy a „Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése” (BKV Zrt. TB-274/18) tárgyú közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatuk értékelése és bírálata a tervezettnél hosszabb időt vesz igénybe.

Ajánlattevő érdekeit maximálisan szem előtt tartva tájékoztatjuk, hogy amint a közbeszerzési eljárást lezáró döntés ismertté válik, a Kbt. 79. § (1) bekezdésének megfelelően az eljárás eredményéről haladéktalanul írásban tájékoztatjuk a Tisztelt Ajánlattevőt.

Ezúton felkérjük a Tisztelt Ajánlattevőt, szíveskedjék nyilatkozni, hogy ajánlatát az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés kézhezvételéig, tervezetten 2020. augusztus 6-ig fenntartja. Nyilatkozatát a mellékletben szereplő dokumentum kitöltésével és cégszerű aláírásával is teljesítheti.

Kérjük, hogy cégszerűen aláírt nyilatkozatát 2020. július 10-ig szíveskedjék az EKR felületén benyújtani.

Tájékoztatom, hogy az Ajánlatkérő minden olyan egyéb, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is elfogad, melyből egyértelműen megállapítható, hogy az ajánlattevő az ajánlatát fenntartja.

Amennyiben az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, ajánlatkérő úgy tekinti, hogy az ajánlatát továbbra is fenntartja.”

10. 2020. július 8-án az ajánlattevő nyilatkozott, amely szerint az eljárásban benyújtott ajánlatát az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés kézhezvételéig, tervezetten 2020. augusztus 6-ig fenntartja.

11. A döntési javaslat megtételére a Bírálóbizottság részéről az ajánlattevő ajánlatának érvényessé és az eljárás eredményessé nyilvánítására, a szerződés megkötésének engedélyezésére 2020. július 14-én került sor.

12. Az ajánlatkérő 2020. július 27-én elkészítette és 2020. július 28-án közzétette az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, amely szerint a nyertes ajánlattevő az Unikomtech Gép Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. lett, nettó 560.418.045.-Ft ajánlati árral. Az összegezés szerint a szerződéskötési moratórium időtartama: Kezdet: 2020. július 29, Lejárata: 2020. augusztus 7.

13. A BKV Zrt., mint vevő és az Unikomtech Gép Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., mint eladó között az adásvételi szerződés 2020. október 12-én jött létre „Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése tárgyban a Vevő által TB-274/18. számon kiírt közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumai, valamint az eladó által az eljárásban 2019. február 6. napján benyújtott ajánlat alapján.”

Az adásvételi szerződés 4. pontja szerint a vételár:

„4.1. A Felek megállapodása alapján a jelen Szerződés szerinti mennyiségű Járművek ellenértékéeként a Vevő az 1. számú mellékletben meghatározott általános forgalmi adó nélkül számított szállítási egységárak (a továbbiakban: Egységárak) alapján kalkulált összesen 560.418.045,- Ft” vételár plusz általános forgalmi adó összeg megfizetésére köteles az Eladó részére.

14. A közbeszerzési eljárás eredményéről szóló tájékoztató 2020. október 22-én került feladásra, mely az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2020/S 209-511521 számon 2020. október 27-én jelent meg, a következők szerint:

„V. szakasz: Az eljárás eredménye

A szerződés száma: TB-274/18

Elnevezés:

Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése

Szerződés/rész odaítélésre került: igen

V.2) Az eljárás eredménye

V.2.1) A szerződés megkötésének dátuma:

12/10/2020

V.2.2) Ajánlatokra vonatkozó információk

A beérkezett ajánlatok száma: 1

Kkv-któl érkezett ajánlatok száma: 1

Más EU-tagállamok ajánlattevőitől érkezett ajánlatok száma: 0

Nem EU-tagállamok ajánlattevőitől érkezett ajánlatok száma: 0

Elektronikus úton beérkezett ajánlatok száma: 1

A szerződést gazdasági szereplők csoportosulása nyerte el: nem

V.2.3) A nyertes ajánlattevő neve és címe

Hivatalos név: Unikomtech Gép Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.”

„V.2.4) A szerződés/rész értékére vonatkozó információk (áfa nélkül)
 A szerződés/rész eredetileg becsült összértéke: 499.100.000.00 HUF
 A szerződés/rész végleges összértéke: 560.418.045.00 HUF”

A hivatalbóli kezdeményezés

15. A Közbeszerzési Hatóság Elnöke 2021. január 4-én nyújtotta be a hivatalbóli kezdeményezését a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárása ellen.

16. Előadta, hogy 2020. november 3. napján a Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztálya (a továbbiakban: KH HSF) a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet) 12. § (7) bekezdése, valamint a hirdetmények vizsgálata kapcsán a Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának hivatalbóli kezdeményezéséről szóló 3/2020. számú elnöki utasítás 2.1-2.2. pontja alapján az alábbiakról adott tájékoztatást:

- A vitatott közbeszerzési eljárás ajánlati felhívásában az ajánlatkérő ajánlattételi határidőként 2019.02.06. 10:00 időpontot jelölte meg, mely határidő az eljárás során nem került módosításra.
- Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést 2020.07.28. napján tette közzé, mely szerint az eljárás során egy érvényes ajánlat érkezett, a szerződés megkötésére 2020.10.12. napján került sor.
- Az összegezés arra vonatkozóan nem tartalmazott indokolást, hogy a bontás és az összegezés megküldésének időpontja között miért telt el hosszabb idő (2019.02.06.-2020.07.28.).

A kezdeményező 2020. november 18-án kelt, T-02172/02/2020/ iktatószámú levélben tájékoztatáskéréssel fordult az ajánlatkérőhöz, melyben kérte az ajánlatkérőt, hogy – dokumentumokkal alátámasztva – részletes indoklást nyújtson a fenti eljárás során a bontás és az összegezés megküldésének időpontja között eltelt hosszabb időtartamra vonatkozóan, és mutassa be, hogy a Kbt. 70. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének miként tett eleget.

Az ajánlatkérő a tájékoztatásában előadta, hogy a vitatott közbeszerzési eljárásban a becsült érték és rendelkezésre álló fedezet összege 499.100.000,- Ft volt, az ajánlattételi határidő 2019. február 6. napján járt le, mely határidőig egyetlen ajánlattevő nyújtotta be az ajánlatát 560.418.045.-Ft értékben. A bontási jegyzőkönyv kiküldésére a bontás napján került sor. A bírálóbizottság 2019. március 12. napján egyhangúlag megállapította, hogy az eljárásban benyújtott egyedüli ajánlat érvényes, az eljárás eredményesen lezárható. Az ajánlatkérő előadta, hogy az egyedüli ajánlatban szereplő ajánlati ár meghaladta a bontáskor ismertett fedezet összegét, így forráshiány következtében 2019. decemberéig nem sikerült az eljárást lezárni. Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy az ajánlati ár értékének megfelelő fedezetigazolás 2020. júniusában kerülhetett kiállításra, tehát az eljárás eredményes lezárásához és a szerződéskötéshez szükséges forrás ekkor vált biztosítottá. Az ajánlatkérő előadta, hogy 2020. július 8. napján az ajánlattevő megerősítette, hogy ajánlatát továbbra is fenntartja az összegezés kézhezvételéig, tervezetten 2020. augusztus 6. napjáig. A 2019. márciusában készített bírálati

dokumentumok, a döntést előkészítő dokumentumok aktualizálásra kerültek, az eljárás eredményes lezárását, a szerződés megkötésének engedélyezését az ajánlatkérő igazgatósága 2020. július 27. napján tartott ülésén 119/2020. számú határozatával jóváhagyta. Az összegezés megküldésére 2020. július 28. napján került sor.

Az ajánlatkérő előadta, hogy a Kbt. 2. § (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően, a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva járt el. Mivel az eljárásban beszerezni kívánt eszközök speciális mivolta, valamint a hosszú gyártási időtartam miatt egy új eljárás lebonyolítása vélhetően már jelentősen megdrágította volna a járművek újbóli beszerzését, így a gazdaságilag észszerű megoldás az eljárás eredményesen történő lezárása volt.

A jogszabályi háttér körében hivatkozott a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdésére, a Kbt. 70. § (1) bekezdésére, a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontjára.

A Hatóság álláspontja szerint az ajánlatkérő eljárása nem volt összhangban a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatával. A Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek kötelessége lett volna a beérkezett ajánlatot a lehető legrövidebb időn belül elbírálni, ugyanakkor az ajánlat(ok) elbírálásáról szóló összegezés megküldésére a bontást követő 18 hónappal később került csak sor, vagyis a bírálat tényszerűen elhúzódott, méghozzá kirívó mértékben. A Hatóság nem tudta elfogadni az ajánlatkérő érvelését, miszerint a közpénzek felelős felhasználása miatt húzta el az eljárását, mivel megállapítható, hogy a nyertes ajánlat összege jelentősen meghaladta a becsült érték összegét. Feltehetően egy újból kiírt közbeszerzési eljárás jobban szolgálta volna a versenyt (tekintettel arra, hogy csak egy ajánlat érkezett be), és ebből következően a felelős közpénzfelhasználást is. Az ajánlatkérő által előadottak alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérőnek – a fedezethiányra tekintettel – objektív lehetősége lett volna a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően eredménytelenné nyilvánítani az eljárását, és így a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatával összhangban elbírálni a beérkezett ajánlatot, illetve az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatta volna az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést.

A jogsértés megtörténtének időpontja: 2019. március 11. napja, az ajánlati kötöttség lejártát követő nap.

A jogsértésről történő tudomásszerzés időpontja: 2020. november 3. napja, KH HSF feljegyzése megküldésének időpontja.

A fentiek alapján a jogorvoslatra nyitva álló határidő: 2021. január 4. napja.

A fentiekben részletezett tényállás alapján kérte a Döntőbizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatának megfelelően járt-e el a jelen kezdeményezéssel érintett eljárásában. Amennyiben annak feltételei fennállnak állapítsa meg a Kbt. 70. § (1) bekezdésének megsértését, és alkalmazza a Kbt. 165. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményt.

17. A hivatalbóli kezdeményező 2021. január 22-én az ajánlatkérő észrevételével összefüggésben nyilatkozott, hogy egyetért az ajánlatkérővel abban, hogy a „lehető legrövidebb” időtartam nincs számszerűsítve a Kbt.-ben, nincs továbbá rögzítve az sem, hogy mi tekinthető kirívó mértékű időbeli elhúzódásnak. A Kbt. 70. §-a szerinti határidők, ugyanakkor - ha nem is alkalmazandók jelen ügy kapcsán -, támpontot adhatnak a tekintetben, hogy a jogalkotó a bírálat elhúzódásának milyen nagyságrendjét tekinti

indokolt esetben elfogadhatónak. Az ajánlati kötöttség 30 és 60 napos, valamint a Kbt. 70. § (2) bekezdésének 90 és 120 napos időtartamához képest jelen ügyben a bírálathatóság 540 napos (18 hónap) időtartama vitán felül kirívó mértékűnek tekinthető.

A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő által hivatkozott D.695/33/2016. sz., valamint a D.32/15/2019. sz. Döntőbizottsági határozatok egy lényeges elem tekintetében eltérnek a jelen ügy körülményeitől és így nem bírnak relevanciával. Az idézett határozatokban a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerinti eredménytelenné nyilvánítás nem csak az ajánlati kötöttség lejártának tényéhez, hanem ahhoz a feltételhez is kapcsolódik, hogy egyik ajánlattevő sem tartja fenn az ajánlatát, mely feltétel ezekben az esetben nem valósult meg, vagyis az ajánlatkérőknek nem volt objektív lehetősége eredménytelenné nyilvánítani az érintett eljárásokat.

Jelen ügyben ugyanakkor az ajánlatkérőnek fennállt a lehetősége a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására.

A kezdeményező nem tudta elfogadni az ajánlatkérő érvelését, miszerint biztosan növelné a költségeket egy olyan eljárás eredménytelenné nyilvánítása és a szükséges módosításokat követő ismételt lefolytatása, ahol a becsült értéket és a rendelkezésre álló fedezet összegét is jelentősen meghaladó egyetlen ajánlat érkezett be. Ez a magatartás nincs összhangban az egyajánlatos közbeszerzési eljárások számának csökkentésére irányuló, a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja alapján egyértelműen azonosítható jogalkotói szándékkal sem. Megállapítható továbbá, hogy a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője 18 hónappal később is fenntartotta ajánlatát, és ennyi idő alatt a piaci viszonyok megváltozására is nagy esély volt, és egy újabb közbeszerzési eljárást/eljárásokat is le lehetett volna folytatni. A közbeszerzési eljárások egyik célja a verseny biztosítása, amennyiben egy közbeszerzési eljárást kizárólag egy gazdasági szereplő képes teljesíteni, az ajánlatkérőknek lehetősége van a Kbt. 98. §-ának alkalmazására.

Amennyiben a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás feltételei nem állnak fenn, feltételezhetően szerepelhet a piacon több – a beszerzési igény kielégítésére, a szerződés teljesítésére - alkalmas gazdasági szereplő is.

Az ajánlatkérő észrevétele

18. Az ajánlatkérő az észrevételében a jogsértés hiányának a megállapítását kérte.

19. A 2021. január 11-én érkezett észrevételében előadta, hogy a kezdeményezésben jogsértésként megjelölt Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata nem határozza meg, mit ért a „lehető legrövidebb” időtartam alatt, azt nem számszerűsíti.

A „lehető legrövidebb” kitétel a magyar nyelv általános értelmezési szabályai szerint a lehetőségekhez (körülményekhez) képest legrövidebb időt jelenti.

A kezdeményező tájékoztatás kérésének eleget téve az ajánlatkérő részletesen levezette, és alátámasztotta, hogy milyen lehetőségek, körülmények okán került az összegezés csupán 2020. júliusában kiküldésre.

Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő által tételen ismertett körülményeket a Hatóság tényként elfogadta (nem kérdezett tovább a tájékoztatás kérés keretében, és a

kezdeményezésben sem vitatta azokat), fenntartotta az előzményi tényadatokat, melyek az összegezés 2020. júliusában történő kiküldéséhez vezettek.

Álláspontja szerint az ajánlatkérő a körülményekhez képest a lehető legrövidebb időn belül bírált, erre figyelemmel rögzítette, hogy nem sérült a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata, azaz nem valósult meg a kezdeményező által vélelmezett jogsértés.

Hangsúlyozta, hogy nem is sérülhetett a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata, mivel a „lehető legrövidebb” kitétel kvázi egy szubjektív kategória (nem számszerűen, napban, vagy hónapban meghatározott időintervallum, hanem valamely körülmény(ek)től függ annak megítélése).

(E körben megjegyezte, hogy azt sem határozza meg a Kbt., hogy mi minősül kirívó mértékű elhúzódnak, ez egy belső útmutatásban kerülhetett rögzítésre, ami nem áll az ajánlatkérők rendelkezésére, csak a Hatóság előtt ismert. Mindazonáltal álláspontja szerint az eljárás kirívó elhúzódásáról nem beszélhetünk.)

Azon túl, hogy a fenti körülmények okán a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata nem sérült, érdeksérelem sem áll fenn.

20. Az érdeksérelem kérdése kapcsán a következőket hangsúlyozta:

Az aktuális Kbt. módosítás indokolása is felveti a bírálat elhúzódnak a problémáját, de azt abban látta a jogalkotó, hogy ha a nyertes nem tartja fenn az ajánlatát, akkor drágább ajánlatot tevővel kell szerződnie az ajánlatkérőnek, ami nyilván a hatékony közpénz-felhasználás ellen hat.

Idézte a Kbt. 70. § (2a) bekezdése beillesztésének jogalkotói indokolását.

A jogorvoslattal érintett eljárásban egyetlen ajánlattevő volt (Unikomtech Kft.), aki 2020. évben is megerősítette, hogy fenntartja az ajánlatát. (Ennek kapcsán hivatkozott a Döntőbizottság D.695/33/2016. sz. és a D.32/15/2019. sz. határozataira.)

Kiemelte továbbá, hogy a fedezethiány, mint eredménytelenségi ok nem kötelezően alkalmazandó, csak akkor, ha a fedezet növelésére nincs kilátás. A Kommentár szerint az ajánlatkérő az eljárás során megpróbálhat „pótfedezetet” bevonni, ha ez nem sikerül, abban az esetben kénytelen eredménytelenné nyilvánítani az eljárást.

Tekintettel arra, hogy a fedezetemelés kapcsán az ajánlatkérő bizakodó volt, ezen eredménytelenségi ok nem volt alkalmazható, önmagában pedig késedelem okán nem lehet annulálni az eljárást (D.144/9/2018. sz. határozat). A Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján az ajánlatkérő nem szabadulhat az eljárás alól abban az esetben, ha van olyan ajánlattevő, aki fenntartja az ajánlatát.

21. Hangsúlyozta azt is, hogy az ajánlatkérő tisztában volt azzal, hogy a piacon a gazdasági szereplők száma korlátozott. Az ajánlatkérő a piacfelmérés során áttekintette más ajánlatkérők hasonló tárgyú eljárásait is (például MÁV Zrt. 9 db univerzális jármű és szerelvényeinek beszerzése tárgyú eljárása, ahol ugyancsak kizárólag az Unikomtech Kft. volt az egyedüli ajánlattevő, ld. KÉ-7273/2016. sz. eredmény tájékoztatója.) A feladat speciális, a tehergépjármű piac szereplői általánosságban nincsenek hasonló feladatokra felkészülve, kizárólag ilyen járművek kialakítására, összeépítésére szakosodott partner bevonásával képesek a teljesítésre. Ezt a piaci szereplők visszajelzései megerősítették.

Mindez arra enged alappal következtetni, hogy ha eredménytelenné nyilvánította volna az ajánlatkérő az eljárást, és az új eljárás megindítása mellett döntött volna, akkor sem érkezett volna több ajánlat az új eljárásban.

22. Álláspontja szerint a Hatóság/kezdeményező csak és kizárólag feltételezésekre alapít. A releváns piac ismerete nélküli feltételezés az, ami a felelős gazda elve ellen hat. Ekként az alapelvek maradéktalan betartásával eljáró ajánlatkérő nem osztja (osztotta) ezt az álláspontot.

Az ajánlatkérő szerint, amennyiben alkalmazta volna a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pont szerinti eredménytelenségi okot, és ezt követően újabb közbeszerzési eljárást indított volna, az - a piac ismeretében a fentiek okán - azt jelentette volna, hogy ismét csak az Unikomtech Kft. tett volna egyedülként ajánlatot.

Ráadásul az időközbeni árfolyamváltozásokra figyelemmel drágább ajánlatot kapott volna az ajánlatkérő. Az EURO/HUF árfolyam annak negatív változása miatt (bontás napján egy EURÓ 318.82 Ft volt, de később, az év folyamán a valuta jegyzése megközelítette már a 335 Ft/EURÓ-t) akár 5%-os többletköltséget is eredményezhetett volna.

23. Továbbá az ajánlatkérő e körben beszerezte, és csatolta a nyertes ajánlattevő 2021. január 6-án kelt nyilatkozatát arra nézve, hogy az Unikomtech Kft. által kapott projektár kizárólag a jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárásra, 2019. első negyedévére vonatkozott, erre, valamint a későbbi árfolyamváltozásokra figyelemmel egy új – 2019. első negyedévet követően megindult - eljárásban már nem tudta volna ezt az árszintet tartani.

24. Összefoglalva: az ajánlatkérő a hivatalbóli kezdeményezés által jogsértésként megjelölt, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatát nem sértette meg. Az ajánlatkérő mindvégig a felelős és hatékony közpénzfelhasználás elvét szem előtt tartva járt el a jogorvoslattal érintett eljárás során. Az ajánlatkérő felelős gazdaként figyelembe vette a releváns piacot, más ajánlatérők hasonló tárgyú eljárásait, az időközbeni árfolyamváltozásokat egyaránt. Az összegezés kiküldésének viszonylagos elhúzódásával semmiféle érdeksérelem nem következett be, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata mögött húzódó jogalkotói szándék sem sérült. Ezen felül a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata szerinti tételes jogi rendelkezés sem került megsértésre, mivel az ajánlatkérő a körülményekhez képest a lehető legrövidebb időn belül befejezte a bírálatot, és kiküldte az összegezést.

25. Az ajánlatkérő 2021. január 26. napján a Döntőbizottság végzésére megküldte:

1. Az ajánlattevő által az összegezés kézhezvételéig az ajánlatának fenntartására vonatkozó nyilatkozatát,
2. Az eljárást lezáró döntés meghozatala és az írásbeli összegezés megküldésének időtartama között keletkezett összes iratot,
3. Árfolyamváltozásokat alátámasztó iratokat, melyek vonatkozásában az ajánlatkérő tájékoztatást adott arról, hogy az adatok a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai (<https://www.mnb.hu/arfolyam-lekerdezes>).

26. A kezdeményező jogorvoslati eljárásban benyújtott nyilatkozatával kapcsolatban fenntartotta, hogy a kezdeményezésben megjelölt jogsértés alaptalan.

A fedezet kérdése (amire a kezdeményező fókuszál) csupán egy az eset összes körülményei közül, és semmivel sem bír nagyobb jelentőséggel a feltételezett jogsértés körében, mint az ajánlatkérő által hivatkozott további körülmények [így

- az ajánlatkérő által tételesen ismertetett előzmények,
- az érdeksérelem megállapíthatóságának hiánya,
- az aktuális Kbt. módosítás iránya, a Kbt. 70. § (2a) bekezdése beillesztése mögött húzódó jogalkotói szándék,
- az euróárfolyam változása,
- a kööttség fenntartás megerősítése,
- a releváns piacon a gazdasági szereplők korlátozott száma,
- más ajánlatkérők hasonló tárgyú eljárásainak figyelembe vétele (például MÁV Zrt.)), mivel a fedezethiány, mint eredménytelenségi ok nem kötelezően alkalmazandó, csak akkor, ha a fedezet növelésére nincs kilátás. Jelen esetben az ajánlatkérő úgy ítélte meg, hogy fedezet emelése várható, így nem élt az eredménytelenné nyilvánítás Kbt. 75. § (2) bek. b) pontjában foglalt lehetőségével, ezen eredménytelenségi ok alkalmazása kizárólag az ajánlatkérő megítélésén múlik.

26. Az ajánlatkérő mindvégig a felelős és hatékony közpénzfelhasználás elvét szem előtt tartva járt el a jogorvoslattal érintett eljárás során.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti nyílt eljárását 2019. január 2. napján indította meg, melyre tekintettel a Döntőbizottság az e napon hatályos jogszabályi rendelkezések alapján folytatta le a vizsgálatot.

28. A Döntőbizottság a kezdeményezés vizsgálata alapján a jogsértést az alábbi indokokra tekintettel megállapította az ajánlatkérővel szemben.

29. A hivatalbóli kezdeményezésre irányadó jogszabályi rendelkezések a következőket mondják ki:

30. A nemzeti jog:

A közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint a közszolgáltatói szerződések megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokra a Kbt. Második fejezetének szabályait az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Kbt. 70. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a - 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt - rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerint. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést akkor is, ha az eljárás eredménytelensége a 75. § (2) bekezdés e) pontján alapul.

(2) Ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

Nyílt eljárás

A Kbt. 81. § (11) bekezdés második fordulata értelmében a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc - építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan - napnál hosszabb időtartamban.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése szerint eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

(5) A nyertes ajánlattevő és - a (4) bekezdés szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc - építési beruházás esetén hatvan - nappal meghosszabbodik.

(6) Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem köthető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés - ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés - megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.

31. A közösségi jog

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. február 26-i 2014/25/EU IRÁNYELVE (a továbbiakban: 2014/25/EU irányelv) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről rendelkezései szerint:

Preambulum (89) Az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele érdekében a közbeszerzési eljárásokban való részvételre a lehető legrövidebb határidőket kell megállapítani, anélkül azonban, hogy indokolatlan akadályokat állítanának az egész belső piac gazdasági szereplői és különösen a kkv-k hozzáférése elé. Ezért szem előtt kell tartani, hogy az ajánlatok és a részvételi jelentkezések beérkezési határidejének meghatározásakor a közszolgáltató ajánlatkérőnek figyelembe kell vennie különösen a szerződés összetettségét és az ajánlatok elkészítéséhez szükséges időt, még abban az esetben is, ha

emiatt a határidők hosszabbak lesznek az ezen irányelvben megállapított minimumoknál. Másrészt viszont az elektronikus tájékoztatási és kommunikációs eszközök használata - különösen, ha a közbeszerzési dokumentumok összességét elektronikus úton bocsátják a gazdasági szereplők, a részvételre jelentkezők és az ajánlattevők rendelkezésére -, valamint az elektronikus úton folytatott kommunikáció fokozza az átláthatóságot, és idő takarítható meg vele. Ezért rendelkezni kell a nyílt közbeszerzési eljárásokra vonatkozó minimális határidők csökkentéséről, mégpedig a közbeszerzésről szóló megállapodásban foglalt szabályoknak megfelelően és azzal a feltétellel, hogy azok összeegyeztethetők legyenek az uniós szinten meghatározott konkrét adatátviteli móddal. Ezenkívül a közszolgáltató ajánlatkérőknek lehetőséget kell kapniuk arra, hogy még jobban lerövidítsék a nyílt eljárásokban az ajánlatok beérkezésére megszabott határidőt olyan esetekben, amikor valamely sürgősségi helyzetben a nyílt eljárásokra vonatkozó rendes határidők ugyan nem tarthatók, viszont lehetőség van rövidített határidős nyílt eljárás lebonyolítására. Kizárólag kivételes körülmények között, amikor az érintett közszolgáltató ajánlatkérő által előre nem látható és neki fel nem róható események előidézte rendkívül sürgős helyzetben még rövidített határidőkkel sincs mód rendes eljárás lefolytatására, engedélyezhető a közszolgáltató ajánlatkérők számára - amennyiben feltétlenül szükséges -, hogy felhívás nélküli tárgyalásos eljárás keretében ítélik oda a szerződéseket. Ilyen eset állhat elő olyankor, amikor természeti katasztrófa következtében azonnali intézkedésre van szükség.

IV. FEJEZET

Általános elvek

36. cikk

A beszerzés alapelvei

(1) A közszolgáltató ajánlatkérőknek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban kell részesíteniük, továbbá átlátható és arányos módon kell eljárniuk.

A beszerzés nem alakítható át azzal a szándékkal, hogy az kikerüljön ezen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal döntöttek a beszerzés adott kialakításmódja mellett, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

32. A kógens Kbt. és a 2014/25/EU irányelv fenti rendelkezései alapján, a közszolgáltató ajánlatkérők esetében a cél az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele, a verseny mesterségesen nem korlátozható. Ennek megfelelően a Kbt. előírja, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. A bírálat időtartama tekintetében a Kbt. 70. § (2) bekezdése szolgál támpontul. E szerint az ajánlatkérő a bírálatot főszabályként az ajánlati kötöttség időtartama alatt végzi el, ha az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot.

A nyílt eljárás tekintetében az ajánlati kötöttségről a Kbt. 81. § (11) bekezdése rendelkezik.

A szerződés megkötésének szabályait a Kbt. 131. §-a rögzíti, amelynek során az ajánlatkérőnek figyelemmel kell lennie a szerződéskötési tilalmi időszakra, e rendelkezések azonban nem érintik az ajánlatkérőnek a Kbt. 70. § (1) bekezdésében

rögzített azon kötelezettségét, hogy az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő az ajánlattevőket nem hagyhatja bizonytalanságban, a bírálatot a Kbt. szabályozásának megfelelően köteles elvégezni.

32. A közbeszerzési szerződésmódosításokkal kapcsolatos tényállás tekintetében, azonban a közbeszerzési eljárásban a versenyfeltételek biztosítása, a lényeges feltételmódosítás körében a Kúria a Kfv.VI.38.008/2018/6. számú ítéletében kimondta:

„(47) A módosítással a felek az eredeti szerződéses feltételtől lényegesen eltérő érdemi feltételt határoztak meg, hiszen ha a módosítás szerinti teljesítési véghatáridőt határozta volna meg a felperes közbeszerzési eljárás megindításakor, akkor az eredetileg részt vett ajánlattevőkön kívül más ajánlattevő is részt vehetett volna, illetve a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat is nyerhetett volna.

(48) Az eljárás megnevezésében megjelölt dátum nem tekinthető csupán technikai információnak. Abban nem véletlenül szerepel, a 2016. év éppen azt jelzi, hogy a beszerzési igény a 2016-ban merült fel, azt még abban az évben, és nem 2017-ben kell teljesíteni.”

33. A konkrét esetben az ajánlatkérő az ajánlati kötöttség minimális időtartamáról a felhívás IV.2.6) pontjában rendelkezett, amely a Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint az ajánlattételi határidő lejártától számított 30 napban került meghatározásra.

Az ajánlatkérőnek főszabály szerint tehát ezen időtartam alatt – 2019. február 9. napjától számítottan 30 napon belül - a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján a bírálatot el kellett végezni.

Az ajánlatkérő az ajánlati kötöttséget ugyan meghosszabbíthatta, ennek időtartama azonban a Kbt. 70. § (2) bekezdése értelmében a bírálat szempontjából az eredeti ajánlati kötöttség lejártának napjától számított hatvan napot nem haladhatta meg.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési igényét 2019. évre tervezte, amely azt jelzi, hogy a beszerzési igénye 2019. évben merült fel, melyet ebben az évben, és nem 2020. évben kellett teljesíteni. Az ajánlatkérő által hivatkozott előkészítésre vonatkozó adatokat, piacfelmérést, árfolyamot az eredeti feltételek szerinti bírálati kötelezettség időtartama tekintetében 2019. évre kell figyelembe venni.

34. A Kbt. 46. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig – írásban köteles dokumentálni, a kommunikációnak a Kbt. 40. § (1) bekezdése szerint az EKR rendszerben meg kell jelennie. Az előkészítés vonatkozásában a becsült értéken kívül adatok az EKR rendszerben nem fellelhetők, továbbá az EKR rendszer szerint 2019. március 9. napja és 2020. július 8. napja közötti időszakban semmilyen eljárási cselekmény nem történt, az írásbeli összegezés megküldésére 2020. július 28-án került sor, ezáltal az ajánlati kötöttség kiterjesztése több mint egy évvel meghaladta a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján irányadó időtartamot.

35. A fentiek alapján a Döntőbizottság a Kbt. kógens szabályozására tekintettel nem fogadta el az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárásban benyújtott utólagos jogi és ténybeli érvelését, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

36. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel - a hivatalbóli kiterjesztés körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

37. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

38. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az ajánlatkérő bírálati kötelezettségének megsértésére tekintettel indokoltnak tartotta.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére vette figyelembe a közbeszerzés tárgyát, a jogsértés súlyát, hogy alapvető rendelkezéseket védő tételes jogszabályi rendelkezés sérelmét állapította meg az ajánlatkérővel szemben. Az ajánlatkérő terhére mérlegelte, hogy a jogsértés nem reparálható, figyelemmel volt a fentiekben megállapított mulasztásban megnyilvánuló jogsértés hosszú időtartamára is.

Mérlegelte az ajánlatkérő terhére a közbeszerzés uniós értékhatárt meghaladó magasabb értékét, továbbá azt, hogy vele szemben korábban több esetben, köztük a D.268/6/2018. számú, D.333/14/2019. számú határozatában jogsértést, illetve jogsértést és bírságot is megállapított.

Az ajánlatkérő javára mérlegelte a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot.

Figyelembe vette azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

39. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2), (5) bekezdésén alapul.

40. A Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 129. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

41. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. február 8.

Dr. Horváth Éva sk
a tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapja:

1. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)